

25-2-2011

Evaluatieproces

van de strategische veiligheids- en preventieplannen 2007-2010

.be

► Overzicht

- **Context**
 - Van contracten naar strategische plannen
 - De Directie Lokale Integrale Veiligheid
- **Het evaluatieproces**
 - Voorbereiding
 - Moeilijkheden
 - Algemene logica
 - Het ministerieel besluit
 - Tijdslijn
 - De werkinstrumenten
- **Resultaten**
 - Resultaten van de evaluatie SVPP 2007-2010
 - Evaluatie van de evaluatie

25-2-2011

2

► Overzicht

- Uitdagingen voor de toekomst
- Conclusies

25-2-2011

3

► Context

- **Van contracten naar strategische plannen**
 - Ministerraad van 30 en 31 maart 2004
 - Voor 4 jaar
 - Gericht op resultaten
 - Inhoud door de gemeente bepaald op basis van een lokale veiligheidsdiagnostiek (LVD)
 - Samenwerking met positionele preventie
 - Objectief selectiemechanisme
 - Resultaten geëvalueerd vanaf het derde jaar
 - Modernisering van de financiële controle
 - Koninklijk besluit van 7 december 2006 betreffende de strategische veiligheids- en preventieplannen (SVPP)
 - Voorwaarden steden en gemeenten (Art. 2)
 - Inwonersaantal + 60.000*
 - Criminaliteitsgraad*
 - Laagst gemiddeld inkomen en bovendien meer dan 10.000 inwoners*
 - Realisatie van een lokale veiligheidsdiagnostiek*

25-2-2011

4

► Context

- Overeenkomsten bestaan uit (Art. 4)
 - Algemene*
 - Strategische*
 - En operationele doelstellingen*
 - En zijn gericht op de te behalen resultaten*
- De Minister richt een Comité op belast met het uitbrengen van een advies betreffende de evaluatie van de verschillende in de overeenkomst ontwikkelde doelstellingen, en met het controleren van de uitvoering ervan (Art. 16)
- Het ministerieel besluit van 15 januari betreffende de invoering van de strategische veiligheids- en preventieplannen
 - Vastlegging van de 14 fenomenen (Art. 8)
 - Vastlegging van 8 strategische doelstellingen (Art. 12)
 - Bevestiging rol van interne evaluator: is verantwoordelijk voor de permanente evaluatie, zowel ten opzichte van de gemeente als ten opzichte van de subsidiërende overheden

25-2-2011

5

► Context

- Het koninklijk besluit van 9 april 2007 tot bepaling van de toekennings-, aanwendings- en controlevoorwaarden van de financiële toelage van de steden en gemeentes die begunstigde zijn van een strategisch veiligheids- en preventieplan
 - De opvolging en de evaluatie van de overeenkomst kunnen aanleiding geven tot financiële sancties, welke:
 - voorgesteld worden door het opvolgings- en evaluatiecomité*
 - van toepassing zijn gedurende de overeenkomst (budgetbegeleidingen)*
 - of van toepassing zijn op het einde van de overeenkomst (volledige of gedeeltelijke terugvordering van de toelage).*
- **De Directie Lokale Integrale Veiligheid**
 - **Missie:**

Als stuwende kracht van de schakel « preventie » van de veiligheidsketen, is het doel van de Directie Lokale Integrale Veiligheid om het integraal veiligheidsbeleid, dat door de lokale overheden werd uitgestippeld inzake criminaliteitspreventie, te steunen, voor te bereiden, op te volgen en te evalueren.

25-2-2011

6

► Context

- Structuur
 - Team lokale opvolging
 - Team diefstal en thematieken
 - Team budget en subsidies
 - Team horizontale ondersteuning

- Team lokale opvolging:
 - 12 lokaal adviseurs verdeeld over alle provincies
 - Bijzondere aandacht voor veiligheidsovereenkomsten afgesloten met IBZ (SVPP, ZVP, conventies gemeenschapswachten, ...)
 - Terreinbezoeken
 - Delocalisatie
 - Ondersteuning en advies
 - Evaluatie en controle

25-2-2011

7

► Het evaluatieproces

- **Vorbereiding**
 - Onderzoeksopdracht van KUL en UCL: handleiding evaluatie van de veiligheids- en preventiecontracten, 2001
 - Handleiding beleidsevaluatie, De Peuter B., De Smedt en Bouckaert G, bestuurlijke organisatie Vlaanderen, 2007
 - Deelname aan het Vlaams evaluatieplatform (VEP)
 - Consultatie van betrokken actoren (VVSG, UVCW, UVCB, Raad van Burgemeesters, preventieambtenaren en interne evaluatoren, ...)

- **Moeilijkheden**
 - Gebrek aan evaluatiecultuur bij een aantal steden en gemeenten
 - Grote verschillen in omvang in structuur tussen de preventiediensten

25-2-2011

8

► Het evaluatieproces

- Spanning tussen theoretisch ideaal en praktisch wenselijk tijdsverloop van de evaluatie

- **Krijtlijnen evaluatie**

- Continu proces om tijdig werking bij te sturen
- Vaststellingen maar ook advies
- Officiële evaluatie op procesindicatoren
- Officieuze evaluatie op basis van de evolutie van de criminaliteitsfenomenen (LVD)
- Standaardcanvas maar mogelijkheid tot aanpassing aan de realiteit van de organisatie

25-2-2011

9

► Het evaluatieproces

- **Het ministerieel besluit van 9 maart 2009 betreffende de opvolging, de evaluatie en de wijzigingen van de SVPP 2007-2010**

- Het comité
 - Bevoegdheden
 - Samenstelling
- Procedures
 - De opvolgingsvergaderingen
 - De tussentijdse evaluatievergadering
 - De eindevaluatievergadering
- Terreinbezoeken
- Wijziging van het plan
- Financiële sancties

25-2-2011

10

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- **Het comité (Art. 6 – 10):**

- Is bevoegd voor:

- Het organiseren van de opvolgingsvergaderingen en de evaluatievergaderingen van het plan;
- Het analyseren van de stand van zaken van de in het plan vastgelegde fenomenen;
- De Minister de uit te voeren wijzigingen van het plan en de te nemen financiële sancties aan te bevelen.

- Is samengesteld uit:

- De lokaal adviseur van de FOD Bin. Zaken;
- Een vertegenwoordiger van de Financiële Dienst van de FOD Bin. Zaken;
- De Directeur van de Directie Lokale Integrale Veiligheid of zijn afgevaardigde.

- Volgende personen nemen deel aan de opvolgings- en evaluatievergaderingen

- De leden van het comité
- De Burgemeester of zijn vertegenwoordiger
- De preventieambtenaar

25-2-2011

11

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- De interne evaluator
- De administratief en financieel coördinator

- Andere personen kunnen worden uitgenodigd

- Op voorstel van de Burgemeester
- Op aanvraag van de Directie Lokale integrale Veiligheid

25-2-2011

12

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- **De procedures (Art. 11 – 25)**

- De opvolgingsvergaderingen

- Doel: het verzekeren van de begeleiding van het plan
- Ze analyseert de gegevens die door de gemeentelijke overheid worden overgemaakt en laat ons toe

De doelstellingen, resultaten en de indicatoren gedefinieerd in het plan te heroriënteren

Sancties te nemen indien problemen worden vastgesteld.

- Het comité kan een buitengewone opvolgingsvergadering bijeenroepen indien de noodzakelijkheid ervan wordt vastgesteld gedurende een terreinbezoek
- Om de opvolgingsvergaderingen voor te bereiden maakt de gemeente

Via elektronische weg

Ten laatste één maand voor de datum van de vergadering

- De volgende documenten aan de Directie Lokale Integrale Veiligheid over :

Een activiteitenverslag

Een geactualiseerde boordtabel

De laatste actualisatie van de lokale veiligheidsdiagnostiek

Een geactualiseerd uitgavenplan

Elk ander document die de Directie Lokale Integrale Veiligheid noodzakelijk acht.

25-2-2011

13

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- De Directie Lokale Integrale Veiligheid stelt een verslag van de vergadering op en maakt deze over aan de gemeente binnen de 15 werkdagen volgend op de datum van de vergadering
- De gemeente beschikt over 15 werkdagen om per post haar eventuele opmerkingen aan de Directie Lokale Integrale Veiligheid over te maken
- Elke opmerking die na dit termijn wordt overgemaakt zal niet in beschouwing worden genomen

- De tussentijdse evaluatievergadering

- Doel: nagaan of de gemeentelijke overheid de doelstellingen naleeft en de resultaten behaalt die in het plan vastgelegd zijn
- Deze vergadering stelt de positieve en negatieve punten op met betrekking tot de vooruitzichten van het naleven van de doelstellingen en het behalen van de in het plan vastgelegde resultaten.
- Indien deze vooruitzichten niet gunstig zijn, kan ze eveneens tot doel hebben:

De gemeente te waarschuwen voor de mogelijkheid dat bepaalde doelstellingen niet gehaald worden en de nood om deze bij te stellen teneinde sancties op het einde van het plan te vermijden

De doelstellingen, de resultaten en de indicatoren gedefinieerd in het kader van het plan te heroriënteren

Sancties te nemen indien problemen worden vastgesteld

25-2-2011

14

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- Om de tussentijdse evaluatievergadering voor te bereiden maakt de gemeente
Via elektronische weg
Ten laatste één maand voor de datum van de vergadering
- De volgende documenten, die op de reeds drie verlopen jaren van het plan slaan, aan de Directie Lokale Integrale Veiligheid over :
Een activiteitenverslag
Een geactualiseerde boordtabel
Een vergelijkende lokale veiligheidsdiagnostiek
Een geactualiseerd uitgavenplan
Een door de gemeente opgesteld tussentijds evaluatierapport;
Elk ander document die de Directie Lokale Integrale Veiligheid noodzakelijk acht.
- Overmakingsprocedure tussentijdse evaluatie
Idem maar 20 werkdagen
- De eindevaluatievergadering
 - Doel: nagaan of de doelstellingen van het plan behaald zijn en de eindconclusie te trekken aangaande de vier jaren van het verloop ervan.

25-2-2011

15

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- Om de tussentijdse evaluatievergadering voor te bereiden maakt de gemeente
Via elektronische weg
Ten laatste één maand voor de datum van de vergadering
- De volgende documenten, die op de reeds vier verlopen jaren van het plan slaan, aan de Directie Lokale Integrale Veiligheid over :
Een activiteitenverslag
Een geactualiseerde boordtabel
Een vergelijkende lokale veiligheidsdiagnostiek
Een geactualiseerd uitgavenplan
Een door de gemeente opgesteld tussentijds evaluatierapport;
Elk ander document die de Directie Lokale Integrale Veiligheid noodzakelijk acht.
- Overmakingsprocedure tussentijdse evaluatie
Idem tussentijdse evaluatievergadering
- Uiterlijk op 15 november 2010 maakt de Directie Lokale Integrale Veiligheid de Minister het eindevaluatiedossier over bestaande uit
de eindevaluatie
de eventuele opmerkingen van de gemeente
de bijkomende informatie van de Directie Lokale Integrale Veiligheid met betrekking tot deze opmerkingen.
- Op basis van deze informatie neemt de Minister een beslissing en informeert hij de gemeente van deze ten laatste op 24 december 2010.

25-2-2011

16

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- **De terreinbezoeken (Art. 26 - 30)**

- Doel: het optimaliseren van de ondersteuning en de opvolging die de lokaal adviseur biedt in het kader van de uitvoering van het plan.
- Minimum 2 terreinbezoeken per jaar
- Naar aanleiding van het terreinbezoek en op voorstel van de Directie Lokale Integrale Veiligheid, kan het comité een buitengewone opvolgingsvergadering samenroepen.
- Moeten aanwezig zijn gedurende een terreinbezoek:
 - de preventieambtenaar;
 - de interne evaluator.
- Andere personen kunnen het terreinbezoek bijwonen als hun aanwezigheid zinvol wordt ervaren bij de realisatie en de bijsturing van het plan.

25-2-2011

17

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- De lokaal adviseur stelt een verslag van het terreinbezoek op en de Directie Lokale Integrale Veiligheid maakt deze per post over aan de gemeente binnen de 15 werkdagen.
- De gemeente beschikt over 15 werkdagen om per post haar eventuele opmerkingen over te maken die aan het dossier zullen worden toegevoegd.
- Elke opmerking die na dit termijn wordt overgemaakt zal niet in beschouwing worden genomen.

25-2-2011

18

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- **Wijzigingen van het strategisch veiligheids- en preventieplan:**

- Elke wijziging volgt op een aanvraag van de gemeente of een aanbeveling van het comité.
- De wijziging kan:
 - De toevoeging, de afschaffing of de wijziging zijn van één of meerdere
 - Fenomenen*
 - Strategische doelstellingen*
 - Operationele doelstellingen*
 - Verwachte resultaten*
 - Indicatoren*
- Alle wijziging van het plan moeten worden ingediend via het informaticasysteem ICT.

25-2-2011

19

► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- De noodzaak van een wijziging van het plan kan vastgesteld worden bij :
 - Een terreinbezoek
 - Een opvolgingsvergadering
 - Een tussentijdse evaluatievergadering.
- Op straffe van niet-ontvankelijkheid dient aan de aanvraag tot wijziging de volgende documenten gevoegd te worden:
 - Een vervolledigd wijzigingsformulier
 - De notulen van goedkeuring van de aanvraag door de gemeentelijke overheid
- Indien de aanvraag een wijziging van een fenomeen inhoudt dient deze gerechtvaardigd te worden door een geactualiseerde lokale veiligheidsdiagnostiek en gepaard te gaan met een aangepast uitgavenplan.
- De beslissing tot wijziging van het plan wordt genomen door de Minister op basis van de aanbevelingen van het comité.

25-2-2011

20

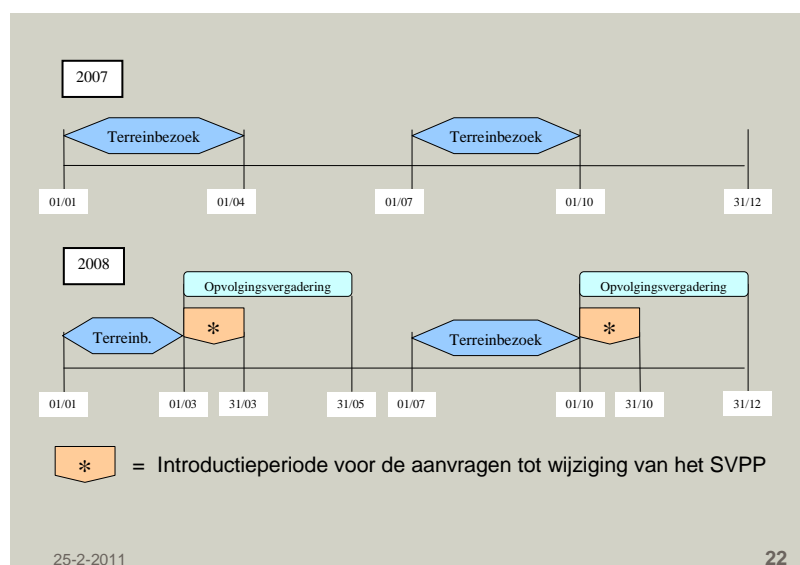
► Het evaluatieproces: het ministerieel besluit

- **Financiële sancties (Art. 37)**
 - Overeenkomstig KB “financiën” van 9 april 2007

25-2-2011

21

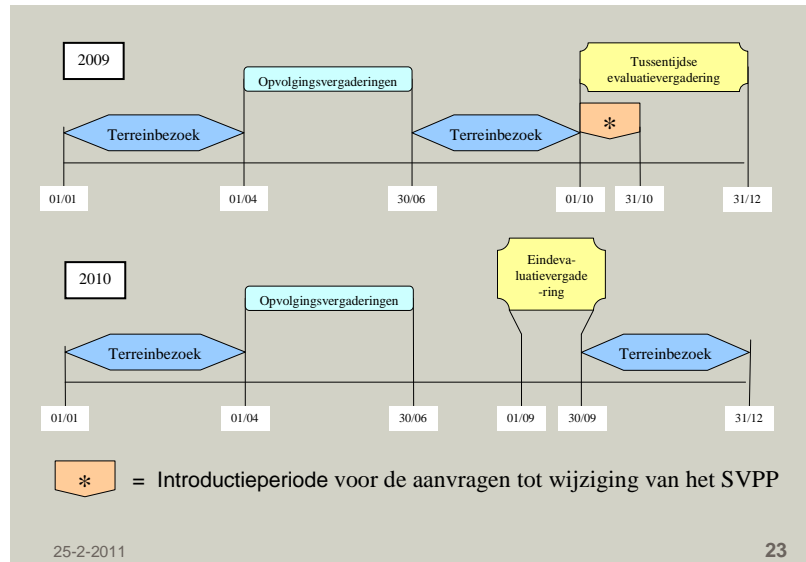
► Het evaluatieproces: tijdslijn

25-2-2011

22

► Het evaluatieproces: tijdslijn

► Het evaluatieproces

• Werkinstrumenten:

- Uniformiteit <-> reeds bestaande evaluatiepraktijk
- Instrumenten zijn enkel sterk aanbevolen
- Steden kunnen andere instrumenten hanteren voor zover de informatie opgevraagd in model terug te vinden is

- Voortgangsrapport (steden en gemeenten)
 - Opvolgingsvergadering
 - Tussentijdse evaluatievergadering
 - Eindevaluatievergadering
 - Model als bijlage

25-2-2011

24

► Het evaluatieproces

- Uitgavenplan (steden en gemeenten)
 - Opvolgingsvergadering
 - Tussentijdse evaluatievergadering
 - Eindevaluatievergadering
 - Model als bijlage
- Vergelijkende lokale veiligheidsdiagnostiek (steden en gemeenten)
 - Vorm en inhoud afhankelijk van de oorspronkelijke LVD
- Overzichtsrapport (SLIV)
 - Opvolgingsvergadering
 - Tussentijdse evaluatievergadering
 - Eindevaluatievergadering
 - Model als bijlage

25-2-2011

25

► Resultaten

• Resultaten van de eindevaluatie van de SVPP 2007-2010

- Tussentijdse evaluatie van de doelstellingen aangaande de coördinatie van de preventiediensten
- Omvat zowel communicatie van de steden naar onze Directie als de onderlinge communicatie tussen lokale veiligheidsactoren

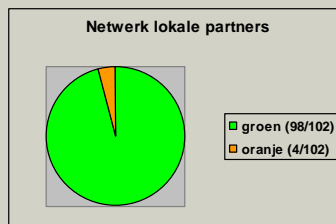
- 90 % positief
- Grootste pijnpunt is het gebrek aan communicatie tussen de burgemeester en de preventieambtenaar

25-2-2011

26

► Resultaten

- Netwerk van lokale partners
- Zijn hierbij inbegrepen: het aantal partners waarmee men samenwerkt, het aantal vergaderingen die in dit kader plaatsvinden, de samenwerking met politie en de deelname van de preventieambtenaar aan de zonale veiligheidsraad

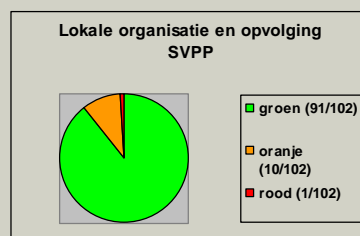
- 96% positief
- Moeilijkheden betreffen private partners zoals shopping centra

25-2-2011

27

► Resultaten

- Lokale organisatie en opvolging SVPP
- Slaat op de efficiëntie van de lokale structuur en de opvolging van een plan/do check/act logica

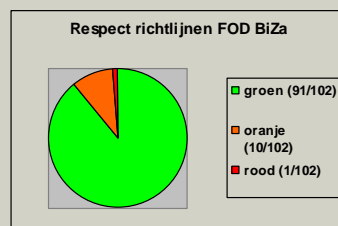
- 89% positief
- evaluatie minder voor de hand liggend voor éénmansdiensten

25-2-2011

28

► Resultaten

- Respect van de richtlijnen van de FOD Binnenlandse Zaken
- De mate waarin de stad de opgelegde termijnen en evaluatie-instrumenten respecteert

- 89% positief
- opnieuw blijken vooral de kleinere diensten hiermee problemen te ondervinden

25-2-2011

29

► Resultaten

- Eindevaluatie van alle strategische veiligheids- en preventieplannen
 - 93 op 102 (91%) steden en gemeenten kregen een positieve eindevaluatie
 - De overige steden en gemeenten kregen een voldoende. Dit betekent dat bij het ingaan van de volgende beleidscyclus rekening dient gehouden te worden met een aantal aandachtspunten
 - De meeste aandachtspunten hebben betrekking op:
 - Het personeelsbeleid
 - Het laatijdig of onvolledig overmaken van de evaluatiedocumenten
 - Het voeren van acties die niet behoren tot het wettelijk kader
 - De werklust van de mensen die verschillende functies dienen te cumuleren
 - Geen enkele gemeente kreeg een negatieve evaluatie
- Daar de steden en gemeenten een aantal indicatoren gemeen hebben kunnen wij tevens de volgende cijfers meegeven:
 - Op lokaal niveau werden 2.153 interne opvolgingsvergaderingen belegd
 - Er werden 8.883 overlegplatforms samengeroepen
 - Niet minder dan 10.700 sensibiliseringscampagnes opgezet

25-2-2011

30

► Resultaten

- Hebben gemeenschapswachten meer dan 800.000 uren toezicht gehouden
- Werden meer dan 3.000 infosessies voor veiligheidsfactoren georganiseerd
- Hebben technopreventieve adviseurs meer dan 35.000 adviezen afgeleverd
- Werden ongeveer 105.000 fietsen gegraveerd
- Hebben 650 buurtbemiddelingen bijgedragen aan de levenskwaliteit in de wijken
- Werden 21.300 structurerende activiteiten voor kwetsbare jongeren georganiseerd
- Hebben senioren de kans gekregen om aan 530 preventiegerichte activiteiten te participeren
- Werden 100 websites aangaande preventie ontwikkeld
- En zijn meer dan 100.000 affiches, brochures en folders uitgedeeld met om mensen te sensibiliseren

25-2-2011

31

► Resultaten

- Evaluatie van de evaluatie

- Eind 2010 werd een steekproef van kleine, middelgrote en grote steden, lokale adviseurs en externe partners bevroegd omtrent diverse aspecten van de strategische plannen, waaronder de evaluatie. Een overzicht van de standpunten:

Evaluatie wordt als heel belangrijk ervaren

De evaluatie steunt nog te veel op kwantitatieve indicatoren en niet genoeg op kwalitatieve

De jaarlijkse opvolging en evaluatie brengt een grote werkdruk met zich mee

De evaluaties moeten over een kalenderjaar slaan en worden daarom best en het voorjaar van het daaropvolgend jaar georganiseerd

25-2-2011

32

► Uitdagingen voor de toekomst

- **Naar de inhoud**

- Meer aandacht voor kwalitatieve indicatoren
- Meer gemeenschappelijke indicatoren tussen alle steden en gemeenten zouden ons gemakkelijker in staat stellen om een overzicht te geven van de outcome van het volledig dispositief
- Verdere ontwikkeling van de LVD als indicator van de impact van de preventieve acties

- **Naar de vorm**

- Automatisch generen van boordtabellen door verdere ontwikkeling van het bestaand ICT platform

25-2-2011

33

► Uitdagingen voor de toekomst

- Meer terreinbezoeken organiseren met een louter ondersteunende functie en deze volledig loskoppelen van officiële evaluatiemomenten
- Afstemmen van de evaluatiecyclus op de lokale beleidscyclus

25-2-2011

34

► Conclusie

- **Introductie van een evaluatiecultuur is niet eenvoudig (administratieve last) → overtuiging en ondersteuning**
- **Impactevaluatie is moeilijk te realiseren (externe factoren)**
- **Procesevaluatie is de enige mogelijke basis voor een resultaatverbintenis en mogelijke sancties wanneer deze niet geëerbiedigd wordt**
- **Evaluatieprocedure moet worden aangepast aan de draagkracht (personeel en kennis) van de betrokken diensten**
- **Een degelijke evaluatie beslaat zowel het kwantitatieve als het kwalitatieve gegevens**

25-2-2011

35

► Vragen

?

25-2-2011

36

► Contact

Julien Vandenhoucke
Lokaal adviseur
Directie Lokale Integrale Veiligheid
T 02 557 35 59
F 02 557 35 88

julien.vandenhoucke@ibz.fgov.be
www.besafe.be

Waterloolaan 76
1000 Brussel

25-2-2011

37